

Z A K O N

O POSTUPKU REGISTRACIJE U AGENCIJI ZA PRIVREDNE REGISTRE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se postupak registracije, evidentiranja i objavljivanja podataka i dokumenata koji su, u skladu sa posebnim zakonom, predmet registracije, evidencije i objavljivanja u registrima i evidencijama koje vodi Agencija za privredne registre (u daljem tekstu: Agencija), kao i druga pitanja od značaja za registraciju, evidenciju i objavljivanje.

Pojmovi

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) registar jeste jedinstvena, centralna, elektronska baza podataka i dokumenata koji su propisani kao predmet registracije kao i dokumenata na osnovu kojih je izvršena registracija;
- 2) podatak jeste činjenica koja je propisana kao predmet registracije ili evidencije ili koja je od značaja za pravni promet;
- 3) registracija jeste upis, promena ili brisanje podataka i dokumenata u registrima koje vodi Agencija;
- 4) registraciona prijava (u daljem tekstu: prijava) jeste podnesak kojim se pokreće postupak registracije;
- 5) registrator jeste fizičko lice koje vodi registar, imenovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravni položaj Agencije;
- 6) podnosilac prijave jeste lice ovlašćeno za podnošenje prijave;
- 7) objavljivanje jeste elektronsko prikazivanje, na internet strani Agencije, podataka i dokumenata koji su predmet registracije i evidentiranja, odluka koje su donete u postupku registracije i evidentiranja i podataka i dokumenata koji nisu predmet registracije i evidentiranja, a objavljuju se u skladu sa propisima;
- 8) izvod o registrovanim podacima jeste javna isprava koja sadrži registrovane podatke o pravnom ili fizičkom licu ili predmetu registracije, prema stanju u trenutku izdavanja izvoda;
- 9) potvrda jeste javna isprava kojom se potvrđuje da li je podatak ili dokument bio registrovan, da li registar sadrži dokument, da li su određene činjenice sadržane u dokumentima iz registra ili kojom se potvrđuju pravna stanja ili posledice registracije;
- 10) evidencija jeste jedinstvena, centralna, elektronska baza podataka i dokumenata koji su propisani kao predmet evidentiranja i dokumenata na osnovu kojih je izvršeno evidentiranje;

11) izvod o evidentiranim podacima jeste javna isprava kojom se potvrđuje da li je neki podatak ili dokument evidentiran, da li evidencija sadrži neki dokument i da li su određene činjenice sadržane u dokumentima iz evidencije;

12) korisnička aplikacija jeste aplikativno softversko rešenje namenjeno podnošenju elektronske prijave;

13) zabeležba jeste upis podataka i dokumenata koji su kao takvi propisani kao predmet zabeležbe ili upis podataka i dokumenata koji po oceni registratora predstavljaju činjenice od značaja za pravni promet.

Načela registracije

Član 3.

Postupak registracije zasniva se na načelima:

1) javnosti i dostupnosti, prema kome su registrovani podaci i dokumenti javni i dostupni svim licima, preko internet strane Agencije i neposrednim uvidom u registar, osim ako javnost i dostupnost nije ograničena ili isključena zakonom;

2) tačnosti i pretpostavke savesnosti, prema kome treća lica koja se u pravnom prometu pouzdaju u podatke iz registara ne snose štetne pravne posledice zbog netačnih podataka u registrima;

3) formalnosti, prema kome registar donosi odluke na osnovu činjenica iz prijave, priloženih dokumenata i registrovanih podataka, bez ispitivanja tačnosti činjenica iz prijave, verodostojnosti priloženih dokumenata i pravilnosti i zakonitosti postupaka u kome su dokumenti doneti;

4) hronološkog kontinuiteta, prema kome se podaci i dokumenti vode u registru prema vremenu nastanka podatka, odnosno dokumenta, izuzev ako zakonom nije drugačije određeno;

5) prioriteta, prema kome prvenstvo u odlučivanju ima ranije podneta prijava.

Shodna primena zakona

Član 4.

Na pitanja koja se odnose na postupak registracije i evidentiranja, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, shodno se primenjuje zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.

II. POSTUPAK REGISTRACIJE

Pokretanje postupka

Član 5.

Postupak registracije pokreće se podnošenjem prijave Agenciji, a može da se pokrene i po službenoj dužnosti.

Pokretanje postupka podnošenjem prijave

Član 6.

Prijava se podnosi na propisanom obrascu, a ako obrazac nije propisan, u formi podneska u kome se navode:

- 1) naziv registra kome se prijava podnosi;
- 2) predmet i vrsta registracije;
- 3) identifikacioni podaci podnosioca prijave;
- 4) na koji način, propisan ovim zakonom, podnosilac zahteva da mu se dostavi odluka registratora.

Uz prijavu se prilažu propisani dokumenti u originalu, overenom prepisu ili overenoj fotokopiji, ako drugačije nije propisano, kao i dokaz o uplati naknade za vođenje postupka registracije.

Ako je dokument podnet na stranom jeziku, prilaže se i prevod tog dokumenta sačinjen od strane ovlašćenog sudskog tumača.

Pokretanje postupka po službenoj dužnosti

Član 7.

Postupak registracije pokreće se po službenoj dužnosti, ako je takva registracija predviđena zakonom ili kada je to u javnom interesu.

Zabeležba

Član 8.

Upis zabeležbe vrši se na osnovu prijave ili po službenoj dužnosti, ako registrator dođe do saznanja o činjenicama i dokumentima koji su od značaja za pravni promet.

Način podnošenja prijave

Član 9.

Prijava se podnosi Agenciji, neposredno ili poštom.

Kada se prijava podnosi poštom, kao datum i vreme podnošenja prijave uzimaju se datum i vreme prijema prijave u Agenciji.

Ako se prijava registracije finansijskih izveštaja podnosi preporučenom poštanskom pošiljkom smatra se da je prijava podneta danom predaje pošiljke u skladu sa zakonom kojim se uređuju poštanske usluge.

Rok za podnošenje prijave

Član 10.

Podnosilac prijave je dužan da Agenciji podnese prijavu u roku od 15 dana od dana nastanka podatka ili dokumenta koji su predmet registracije, odnosno promene registrovanog podatka ili dokumenta, ako zakonom nije određen drugi rok.

Za prijavu koja je podneta po isteku roka iz stava 1. ovog člana plaća se naknada u skladu sa propisom kojim se uređuju naknade koje za svoje usluge naplaćuje Agencija.

Podnošenje elektronske prijave

Član 11.

Elektronska prijava Agenciji podnosi se putem korisničke aplikacije za prijem elektronske prijave kojom se obezbeđuje prijem elektronskih dokumenata i dokaza o uplati naknade za registraciju.

Potpisivanje elektronske prijave i dokumenata, kao i overa elektronskih dokumenata, vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronski potpis i elektronski dokument.

Potvrda o primljenoj prijavi

Član 12.

Potvrda o primljenoj prijavi izdaje se, na zahtev podnosioca prijave, prilikom neposrednog podnošenja prijave Agenciji.

Potvrda o primljenoj elektronskoj prijavi dostavlja se na elektronsku adresu koja je registrovana kao elektronska adresa za prijem pošte ili na elektronsku adresu navedenu u prijavi.

Potvrda o primljenoj prijavi naročito sadrži broj pod kojim je prijava zavedena, datum i vreme prijema prijave, vrstu prijave, podatke o podnosiocu prijave i spisak priloženih dokumenata.

Na internet strani Agencije objavljuju se podaci o primljenoj prijavi koji sadrže:

- 1) oznaku registra;
- 2) broj pod kojim je prijava zavedena;
- 3) datum i vreme prijema prijave;
- 4) vrstu prijave;
- 5) podatak o podnosiocu prijave;
- 6) podatak o statusu u kome se prijava nalazi.

Izmena i odustanak od prijave

Član 13.

Podnosilac prijave može da izmeni prijavu ili da od nje odustane do donošenja odluke registratora o prijavi.

Ako podnosilac prijave odustane od prijave, registrator donosi rešenje kojim se postupak obustavlja.

Postupanje registratora po prijavi

Član 14.

Po prijemu prijave registrator proverava da li su ispunjeni uslovi za registraciju, i to:

- 1) da li je nadležan za postupanje po prijavi;
- 2) da li je prijavu podnelo ovlašćeno lice;
- 3) da li je podatak ili dokument predmet registracije;
- 4) da li je podatak ili dokument čija se registracija zahteva već registrovan;

- 5) da li prijava sadrži podatke i činjenice potrebne za registraciju;
- 6) da li su uz prijavu priloženi propisani dokumenti;
- 7) da li su činjenice iz prijave saglasne činjenicama iz dokumenata priloženih uz prijavu i podacima koji su registrovani u registru koji postupaju po prijavi;
- 8) da li je u registru koji postupaju po prijavi pod istim nazivom već registrovano drugo pravno lice ili preduzetnik ili je već podneta prijava za registraciju pod istim nazivom ili je naziv već rezervisan u skladu sa ovim zakonom, odnosno da li je naziv određen u skladu sa zakonom;
- 9) da li su činjenice iz dokumenata računski i logički usaglašene u skladu sa propisima kojima se uređuje njihova sadržina i forma, ako je prijava podneta registru nadležnom za registraciju finansijskih izveštaja;
- 10) da li je uz prijavu priložen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka registracije.

Rok za odlučivanje o prijavi

Član 15.

Registrator rešenjem ili zaključkom (u daljem tekstu: odluke), odlučuje o prijavi u roku od pet dana od dana prijema prijave.

Izuzetno, rok za odlučivanje o prijavi za registraciju finansijskog izveštaja je 60 dana od dana prijema prijave.

Usvajanje prijave

Član 16.

Ako su ispunjeni uslovi za registraciju, registrator bez učešća podnosioca prijave u postupku, donosi rešenje kojim usvaja prijavu.

Odbacivanje prijave

Član 17.

Ako utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za registraciju iz člana 14. stav 1. tač.1), 3) i 4), ovog zakona, registrator donosi rešenje kojim odbacuje prijavu.

Ako nisu ispunjeni uslovi za registraciju iz člana 14. stav 1. tač. 2) i 5)-10) ovog zakona, registrator donosi rešenje kojim odbacuje prijavu i utvrđuje koji uslovi za registraciju nisu ispunjeni.

Ako podnosilac prijave, u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 2. ovog člana, podnese registracionu prijavu za registraciju podataka o čijoj registraciji je odlučeno tim rešenjem i plati polovinu od iznosa propisane naknade za registraciju koja je predmet prijave, zadržava pravo prioriteta odlučivanja zasnovano podnošenjem prijave odbačene u skladu sa stavom 2. ovog člana.

Delimično usvajanje prijave

Član 18.

Ako se prijava odnosi na registraciju dva ili više podataka ili dokumenta, prijava se delimično usvaja tako što se registruju podaci ili dokumenti za čiju su registraciju ispunjeni uslovi, a o prijavi u ostalom delu odlučuje se na način propisan članom 17. ovog zakona.

Propuštanje roka za odlučivanje o prijavi

Član 19.

Ako regulator ne odluči o prijavi u rokovima iz člana 15. ovog zakona, smatraće se da je prijava usvojena, o čemu donosi rešenje i traženu registraciju, bez odlaganja, sprovodi u registar, izuzev u slučajevima kada nisu ispunjeni uslovi propisani članom 14. tač. 1), 3) i 4) Zakona.

Prekid i odlaganje postupka

Član 20.

Registrator prekida ili odlaže postupak odlučivanja o prijavi, u slučajevima i na način propisan zakonom kojim se uređuje predmet te registracije.

Povraćaj u pređašnje stanje

Član 21.

U postupku registracije nije dozvoljen povraćaj u pređašnje stanje.

Objavljivanje i dejstvo registracije

Član 22.

Odluke regulatora donete u postupku registracije istovremeno se i objavljuju.

Registrovani podaci i dokumenti istovremeno se objavljuju sa donošenjem rešenja kojim se prijava usvaja.

Registracija proizvodi pravno dejstvo prema trećim licima narednog dana od dana objavljivanja.

Registracija proizvodi pravno dejstvo za ubuduće.

Ispravka greške

Član 23.

Ako je prilikom registracije načinjena greška u pisanju, računanju ili druga očigledna greška, regulator će, u roku od pet dana od dana saznanja za grešku ili od dana podnošenja zahteva za ispravku, izvršiti ispravku greške u registru i o tome doneti zaključak.

Ako regulator, odlučujući o zahtevu za ispravku greške, utvrdi da greška nije načinjena, donosi rešenje kojim se zahtev odbija kao neosnovan.

Dostavljanje pismenog otpavka odluke regulatora

Član 24.

Dostavljanje pismenog otpavka odluke regulatora vrši se na zahtev podnosioca prijave i to:

- 1) poštanskom pošiljkom, na registrovanu adresu za prijem pošte pravnog lica ili preduzetnika;
- 2) poštanskom pošiljkom, na adresu sedišta pravnog lica ili preduzetnika, ako adresa za prijem pošte nije registrovana;

3) slanjem na registrovanu adresu za prijem elektronske pošte u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronsko poslovanje;

4) preuzimanjem u sedištu Agencije ili njenih organizacionih delova;

5) poštanskom pošiljkom, na adresu prebivališta ili boravišta fizičkog lica koje je stranka u postupku.

Ako je podneta elektronska prijava, otpravak odluke registratora u elektronskoj formi dostavlja se na registrovanu adresu za prijem elektronske pošte ili na adresu za prijem elektronske pošte koja je u prijavi označena.

Dostavljanje pismenog otpravka odluke registratora smatra se izvršenim danom slanja na adresu iz stava 1. tač. 1), 2), 3) i 5) ovog člana.

Ako je prijavu podneo punomoćnik otpravak odluke se vrši na adresu punomoćnika u skladu sa odredbama ovog člana.

III. PRAVNA SREDSTVA

Žalba

Član 25.

Protiv odluka registratora podnosilac prijave može da podnese žalbu ministru nadležnom za odlučivanje o žalbi, preko Agencije, u roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke.

Žalba ne zadržava izvršenje.

Ako podnosilac prijave izjavi žalbu na rešenje iz člana 17. stav 2. ovog zakona i istovremeno otkloni nedostatke utvrđene rešenjem, smatraće se da radnje preduzete radi otklanjanja utvrđenih nedostataka nisu ni preduzete, odnosno nastaviće se postupak po žalbi.

Potvrda o primljenoj žalbi

Član 26.

Potvrda o primljenoj žalbi izdaje se na zahtev podnosioca žalbe, kada se žalba podnosi preko Agencije.

Potvrda o primljenoj žalbi sadrži podatke o podnosiocu žalbe, datumu podnošenja žalbe i broju i datumu odluke koja se žalbom pobija.

Na internet strani Agencije objavljuju se podaci o primljenoj žalbi i to:

- 1) broj pod kojim je žalba zavedena;
- 2) datum i vreme prijema žalbe;
- 3) podatak o podnosiocu žalbe;
- 4) podatak o statusu u kome se žalba nalazi.

Sadržina žalbe

Član 27.

U žalbi se navodi broj i datum odluke koja se žalbom pobija, razlozi pobijanja, identifikacioni podaci o podnosiocu žalbe i potpis podnosioca žalbe.

Podnosilac žalbe ne može u žalbi da se poziva na činjenice koje nisu unete u prijavu i dokumenta koja uz prijavu nisu priložena.

Odlučivanje registratora o žalbi

Član 28.

Ako registrator oceni da je žalba neblagovremena, nedopuštena ili izjavljena od neovlašćenog lica, donosi rešenje kojom je odbacuje.

Ako registrator oceni da je žalba osnovana, izmeniće pobijanu odluku ili staviti van snage rešenje o odbacivanju prijave i doneti rešenje o usvajanju prijave.

Ako registrator u roku od pet dana od dana prijema žalbe ne odluči na način propisan st. 1. i 2. ovog člana, žalbu bez odlaganja dostavlja nadležnom ministru.

Odlučivanje ministra o žalbi

Član 29.

Ministar o žalbi odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe u ministarstvu.

Ministar može:

- 1) odbaciti žalbu ako je neblagovremena, nedopuštena ili podneta od neovlašćenog lica, ako registrator nije to učinio;
- 2) odbiti žalbu kao neosnovanu;
- 3) usvojiti žalbu i ukinuti odluku i vratiti registratoru predmet na ponovno odlučivanje;
- 4) usvojiti žalbu i ukinuti odluku i sam odlučiti o prijavi.

Brisanje registrovanog podatka ili dokumenta po službenoj dužnosti

Član 30.

Registrator, po saznanju da je podatak ili dokument registrovan, a da u momentu registracije nisu bili ispunjeni uslovi za njegovu registraciju, ukinuće svoju odluku i brisati podatak ili dokument, najkasnije u roku od 6 meseci od narednog dana od dana objavljivanja registrovanog podatka ili dokumenta.

Rešenje o brisanju registrovanog podatka ili dokumenta dostavlja se licu čiji je podatak ili dokument brisan.

Istovremeno sa brisanjem registrovanog podatka ili dokumenta uspostavlja se prethodno registrovano stanje.

Podnosilac prijave po osnovu koje je izvršena registracija podatka ili dokumenta koji je brisan u skladu sa odredbama ovog člana ima pravo na žalbu u skladu sa odredbama čl. 25. do 29. ovog zakona.

Pravna sredstva propisana zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak i dejstvo odluka

Član 31.

Pravna sredstva, propisana zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak, shodno se primenjuju i na odluke donete u postupku registracije.

Odluke donete u postupku po pravnim sredstvima iz stava 1. ovog člana proizvode dejstvo za ubuduće.

Upravni spor

Član 32.

Odluka ministra je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Protiv pravnosnažne odluke Upravnog suda stranka i nadležni javni tužilac mogu da podnesu Vrhovnom kasacionom sudu zahtev za preispitivanje sudske odluke.

IV. NIŠTAVOST REGISTRACIJE OSNIVANJA PRIVREDNOG DRUŠTVA I PREDUZETNIKA

Ništavost registracije osnivanja privrednog društva

Član 33.

Lice koje ima pravni interes može tužbom zahtevati utvrđenje da je registracija osnivanja privrednog društva ništava:

- 1) ako su u prijavi navedeni neistiniti podaci;
- 2) ako je registracija izvršena na osnovu lažnog dokumenta, dokumenta izdatog u nezakonito sprovedenom postupku ili dokumenta sa neistinitim činjenicama;
- 3) ako postoje drugi zakonom predviđeni razlozi.

Tužba iz stava 1. ovog člana podnosi se nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana saznanja tužioca za razloge ništavosti, a najkasnije u roku od godinu dana od dana registracije.

Po prijavi tužioca, uz koju se dostavlja dokaz o pokretanju postupka za utvrđivanje ništavosti registracije osnivanja privrednog društva, registrator registruje zabeležbu postojanja spora za utvrđenje ništavosti registracije.

Kada je pravnosnažnom presudom utvrđena ništavost registracije osnivanja privrednog društva sud će, u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti, dostaviti presudu nadležnom registru radi registracije zabeležbe ništavosti registracije osnivanja i pokretanja postupka prinudne likvidacije tog društva.

Ništavost registracije preduzetnika

Član 34.

Po prijavi tužioca, uz koju se dostavlja dokaz o pokretanju postupka za utvrđivanje ništavosti registracije preduzetnika, registrator registruje zabeležbu postojanja spora za utvrđenje ništavosti registracije.

Ako je pravnosnažnom presudom utvrđena ništavost registracije preduzetnika sud će, u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti, presudu dostaviti nadležnom registru radi registracije zabeležbe ništavosti registracije osnivanja i brisanja preduzetnika iz registra.

V. EVIDENCIJA PODATAKA I DOKUMENATA

Pokretanje postupka evidentiranja

Član 35.

Podaci i dokumenti se evidentiraju na zahtev ovlašćenog lica, nadležnog organa ili preuzimanjem podataka i dokumenata iz drugih registara i evidencija sadržanih u registrima i evidencijama koje vodi Agencija i drugi nadležni organi, a koji su propisani kao predmet evidentiranja.

Izvod o evidentiranim podacima

Član 36.

Registrator, u roku od pet dana od dana prijema zahteva, izdaje izvod da li je neki podatak ili dokument evidentiran, da li evidencija sadrži neki dokument i da li su određene činjenice sadržane u dokumentima u evidenciji.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se na propisanom obrascu, a ako obrazac nije propisan - kao podnesak.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana se prilaže i dokaz o uplati naknade za izdavanje izvoda o evidentiranim podacima.

VI. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I DOKUMENATA

Objavljivanje podataka i dokumenata

Član 37.

Podaci i dokumenti koji nisu predmet registracije i evidentiranja objavljuju se na zahtev ovlašćenog lica, nadležnog organa ili preuzimanjem podataka i dokumenata iz drugih registara i evidencija sadržanih u registrima i evidencijama koje vodi Agencija i drugi nadležni organi, a koji su propisani kao predmet objavljivanja.

Registrator, na izričit zahtev podnosioca, u roku od pet dana od prijema zahteva, izdaje potvrdu da li je neki podatak ili dokument objavljen.

VII. POSTUPAK PO OSTALIM ZAHTEVIMA

Izdavanje izvoda, kopija i potvrda

Član 38.

Na zahtev lica, registrator, najkasnije u roku od dva dana od dana prijema zahteva, izdaje:

- 1) izvod o podacima iz registra;
- 2) kopiju dokumenta na osnovu koga je izvršena registracija ili evidencija, odnosno dokumenta koji je objavljen u skladu sa ovim zakonom;
- 3) potvrdu kojom se potvrđuje da li je neki podatak ili dokument bio registrovan, evidentiran, objavljen, da li registar sadrži neki dokument, da li su određene činjenice sadržane u dokumentima iz registra ili kojom se potvrđuju pravna stanja i pravne posledice registracije, evidencije, odnosno objavljivanja.

Zahtev iz stava 1. ovog člana, podnosi se na propisanom obrascu, a ako obrazac nije propisan, podnosi se kao podnesak.

Uz zahtev se prilaže i dokaz o uplati naknade za izdavanje izvoda, kopija ili potvrda.

VIII. REZERVACIJA NAZIVA

Pokretanje postupka

Član 39.

Rezervacija naziva pokreće se podnošenjem prijave nadležnom registru sa dokazom o uplati naknade za rezervaciju naziva.

Potvrda o primljenoj prijavi za rezervaciju naziva sadrži:

- 1) oznaku registra;
- 2) broj pod kojim je prijava zavedena;
- 3) datum i vreme prijema prijave;
- 4) naziv koji se rezerviše;
- 5) podatke o podnosiocu prijave;
- 6) podatke o visini naknade.

Odlučivanje o prijavi

Član 40.

Ako su ispunjeni uslovi za rezervaciju naziva, u skladu sa članom 14. tačka 8) ovog zakona, registrator u roku od pet dana od dana podnošenja prijave izdaje potvrdu o rezervaciji naziva i rezervisani naziv unosi u bazu podataka rezervisanih naziva.

Naziv se rezerviše u korist podnosioca prijave na rok od 60 dana od dana objave.

Ako nisu ispunjeni uslovi za rezervaciju naziva, registrator u roku od pet dana od dana podnošenja prijave rešenjem odbija prijavu za rezervaciju naziva.

Obnova i prenos rezervisanog naziva

Član 41.

Pre isteka roka na koji je naziv rezervisan, lice u čiju je korist naziv rezervisan, može, uz ponovnu uplatu naknade za rezervaciju naziva, obnoviti rezervaciju naziva na naknadni rok od 60 dana.

Rezervacija naziva može se preneti na drugo pravno ili fizičko lice do isteka roka na koji je naziv rezervisan.

Registrator potvrdu o prenosu rezervisanog naziva dostavlja licu u čiju je korist naziv rezervisan.

IX. NAKNADE

Obaveza plaćanja naknade

Član 42.

Za postupak registracije, evidentiranja, objavljivanja, rezervacije naziva, postupke po ostalim zahtevima, kao i za druge usluge koje pruža Agencija,

podnosilac prijave ili zahteva plaća naknadu u skladu sa propisima kojima se uređuje položaj i nadležnost Agencije.

X. OBRADA I KORIŠĆENJE PODATAKA

Nadležnost za propisivanje načina i uslova obrade i korišćenja podataka

Član 43.

Način i uslovi obrade i korišćenja registrovanih i evidentiranih podataka uređuju se propisima kojima se uređuje položaj i nadležnost Agencije.

XI. SADRŽINA REGISTARA I EVIDENCIJA

Nadležnost za propisivanje sadržine registara i evidencija

Član 44.

Ministri nadležni za sprovođenje zakona kojima je propisano vođenje registara, bliže propisuju sadržinu registara i evidencija, kao i dokumenta koja se prilažu uz prijavu za registraciju i evidenciju, ako sadržina registara ili evidencija nije određena tim zakonom ili drugim propisom.

XII. KAZNE ODREDBE

Krivično delo

Član 45.

Ko registru prijavi neistinit podatak ili dostavi lažni ili preinačeni dokument u nameri da se takav podatak ili dokument u postupku registracije i evidencije upotrebi kao pravi, kazniće se kaznom zatvora od tri meseca do pet godina.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primena propisa na započete postupke

Član 46.

Postupci registracije započeti do dana početka primene ovog zakona, za odgovarajuće registre, okončaću se po propisima po kojima su započeti.

Ako do početka primene ovog zakona, za odgovarajuće registre, pravosnažnom odlukom suda bude utvrđena ništavost registracije ili odlukom ministra bude ukinuto rešenje registratora, postupak će se okončati po ovom zakonu.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 47.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona za odgovarajući registar.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana primenjivaće se odgovarajući podzakonski akti doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja propisa

Član 48.

Danom početka primene ovog zakona u odnosu na odgovarajući registar, prestaju da važe Zakon o registraciji privrednih subjekata („Službeni glasnik RS”, br. 55/04 i 61/05), odredbe čl. 30, 32, 69. i 70. Zakona o udruženjima („Službeni glasnik RS”, broj 51/09), odredbe čl. 26, 27. i 28. i člana 31. stav 1. Zakona o zadužbinama i fondacijama („Službeni glasnik RS”, broj 88/10), odredbe čl. 64, 65, 66. i 67. i člana 86. stav 3. Zakona o sportu („Službeni glasnik RS”, broj 24/11), odredbe čl. 65a do 65d Zakona o založnom pravu na pokretnim stvarima upisanim u registar („Službeni glasnik RS” br. 57/03, 61/05 i 64/06 - ispravka), odredbe čl. 51a do 51d Zakona o finansijskom lizingu („Službeni glasnik RS”, br. 55/03, 61/05 i 31/11) i Uredba o registraciji predstavništava stranih pravnih lica u Registar privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre („Službeni glasnik RS”, broj 114/05).

Stupanje na snagu i početak primene

Član 49.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a počinje da se primenjuje 1. februara 2012. godine za Registar privrednih subjekata, Registar turizma, Registar javnih glasila, Registar stečajnih masa, Registar sudskih zabrana i Registar sportskih udruženja, društava i saveza u oblasti sporta, 1. januara 2013. godine za Registar komora, 1. maja 2013. godine za Registar založnog prava na pokretnim stvarima i pravima, Registar udruženja i Registar stranih udruženja, 1. septembra 2013. godine za Registar zadužbina i fondacija i Registar predstavništava stranih zadužbina i fondacija, 1. oktobra 2013. godine za Registar finansijskog lizinga i 1. januara 2014. godine za Registar finansijskih izveštaja i podataka o bonitetu pravnih lica i preduzetnika.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 6. i članu 99. stav 1. tačka 7. Ustava Republike Srbije, na osnovu kojih Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, a Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Republika Srbija je 2005. godine otpočela sa sprovođenjem reforme u oblasti registracije privrednih subjekata, kako bi olakšala otvaranje i zatvaranje preduzeća, smanjila administrativne prepreke za obavljanje poslovanja, pripremila ambijent za veća strana ulaganja i stvorila uslove za otvaranje većeg broja novih radnih mesta. Tom prilikom osnovana je Agencije za privredne registre (u daljem tekstu: Agencija) koja je preuzela sprovođenje reforme u oblasti registracije privrednih subjekata.

Zakonom o registraciji privrednih subjekata („Službeni glasnik RS”, br. 55/04,61/05, 111/09) regulisani su uslovi, predmet i postupak registracije u Registar privrednih subjekata, kao i način vođenja Registra privrednih subjekata.

Osnivanjem Agencije i donošenjem zakona o registraciji privrednih subjekata unapređen je postupak registracije privrednih subjekata.

Iako je osnivanjem Agencije za privredne registre, donošenjem Zakona o registraciji privrednih subjekata („Službeni glasnik RS”, br. 55/04,61/05, 111/09) unapređen postupak registracije privrednih subjekata, petogodišnja praksa u primeni ukazala je na postojanje izvesnih problema u primeni njegovih pojedinih odredbi, došlo je do uvođenja novih registara kojih trenutno ima 15 registara dok ih je u trenutku donošenja bilo 3, donet je niz zakona kojima je predviđeno vođenje registara od strane Agencije, kao što je npr. Zakon o finansijskom lizingu, Zakon o udruženjima, Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o stečaju, Zakon o sportu, Zakon o turizmu i dr. S druge strane donet je novi Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11) koji će početi da se primenjuje 1. februara 2012. godine, te se stoga pojavila potreba usklađivanja postupka registracije sa novim zakonom o privrednim društvima.

Treba imati u vidu da je potreba za čestom izmenom zakona karakteristična za sve zemlje u tranziciji, pa samim tim se ta potreba javila i kada je reč o našem pravnom sistemu.

Ovim zakonom takođe su otklonjene nejasnoće koje su se pojavile u toku petogodišnje primene zakona, otklonjene su pravne praznine i razjašnjene pojedine odredbe koje su za posledicu imale razna tumačenja.

Ključne karakteristike novog zakona su:

- obuhvaćen je postupak registracije i evidencije svih pravnih lica, finansijskih izveštaja i ugovornih obaveza koja se registruju /evidentiraju u Agenciji,
- precizirani su pojmovi registracije i evidencije u odnosu na postupke koji se vode u Agenciji,
- smanjenje broja donetih upravnih akata posebno u slučajevima kada odluka nema konstitutivno dejstvo,
- isključuje se retroaktivno dejstvo upisa odnosno registracije,
- smanjuju se troškovi postupka registracije,

- postupak registracije u svim registrima uređen je na jedinstven način,
- razvijanje elektronske komunikacije i elektronskih servisa.

Pre nego što se krenulo sa izradom novog zakona o registraciji privrednih subjekata, detaljno su analizirani efekti važećeg zakona kao i efekti koji su se pojavljivali u praksi od početka primene navedenog zakona.

U izradi teksta zakona korišćena su i analizirana uporedno pravna rešenja i iskustva zemalja u regionu i druga međunarodna iskustva kao i iskustva stručnjaka u oblasti koju reguliše Zakon o registraciji privrednih subjekata. Takođe je uzeta u obzir statistika i drugi raspoloživi podaci vezani za primenu važećeg zakona.

Novi zakon o registraciji predstavlja isključivo procesni zakon kojim se na jedinstven način reguliše postupak registracije i evidentiranja podataka i dokumenata u Agenciji za privredne registre.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Osnovne odredbe

Članom 1. regulisan je predmet zakona i propisano je da se ovim zakonom uređuje postupak registracije, evidentiranja i objavljivanja podataka i dokumenata koji su, u skladu sa posebnim zakonom, predmet registracije, evidencije i objavljivanja u registrima i evidencijama koje vodi Agencija za privredne registre, kao i druga pitanja od značaja za registraciju, evidenciju i objavljivanje. Važećim zakonom je regulisan samo postupak registracije, dok novi zakon predviđa i postupak evidentiranja podataka i dokumenata. Razlog za to proizilazi iz činjenice da su pojedini zakoni koji su doneti nakon stupanja na snagu važećeg zakona o registraciji predvideli institut evidentiranja podataka i dokumenata.

Članom 2. definisani su pojmovi i njihovo značenje koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, kako se ne bi unosila zabuna u pogledu njihovog značenja.

Članom 3. propisana su načela zakona. Načela ovog zakona su: načelo javnosti i dostupnosti; načelo tačnosti i pretpostavke savesnosti; načelo formalnosti; načelo hronološkog kontinuiteta; načelo prioriteta.

Načelo javnosti i dostupnosti je pretpostavka za pravnu sigurnost. Na ovaj način trećim licima se pruža mogućnost da im se podaci i dokumenti učine dostupnim.

Načelo tačnosti i pretpostavke savesnosti takođe je pretpostavka za pravnu sigurnost imajući u vidu da treća lica koja se u pravnom prometu pouzdaju u podatke iz registara ne snose štetne pravne posledice zbog netačnih podataka u registrima.

Načelo formalnosti potvrđuje princip poverenja u građane, odnosno pravna lica koja podnose prijavu uz krivičnu i materijalnu odgovornost ovih lica za nedostatke u pogledu tačnosti činjenica, verodostojnosti dokumenata i postupaka u kojima su dokumenti doneti.

Načelo hronološkog kontinuiteta propisuje da se podaci i dokumenti registruju prema vremenu njihovog nastanka.

Načelo prioriteta predviđa da prvenstvu u odlučivanju ima ranije podneta prijava.

Članom 4. regulisana je shodna primena zakona. Propisano je da se na pitanja koja se odnose na postupak registracije i evidentiranja, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena shodno se primenjuje zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Postupak registracije (čl. 5.-24.)

Čl. 5.- 8. uređeno je pitanje pokretanja postupka registracije. Propisano je da se postupak pokreće podnošenjem prijave na propisanom obrascu ili ako obrazac nije propisan u formi podneska.

Za razliku od važećeg zakona koji propisuje dokumentaciju potrebnu za registraciju, novi zakon se bavi isključivo procesnim pitanjima postupka registracije.

Dokumenta potrebna za registraciju biće propisana podzakonskim aktima. Razlog za to proizilazi iz činjenice da Agencija vodi veliki broj registara i da se očekuje preuzimanje novih registara, te bi propisivanje dokumenata za registraciju prenormiralo ovaj zakon i svaka eventualna izmena dokumenata potrebnih za registraciju ili uvođenje novih, zahtevalo bi izmenu zakona.

Takođe propisano je da se postupak registracije može pokrenuti po službenoj dužnosti ako je takva registracija predviđena zakonom ili kada je to u javnom interesu.

Čl. 9.-10. uređen je način i rok za podnošenje prijave. Prijava se podnosi neposredno ili poštom Agenciji s tim da se vreme i datum podnošenja prijave ceni prema vremenu prijema prijave u Agenciju. S obzirom da je rok za odlučivanje o prijavi 5 dana od dana prijema prijave u Agenciji, to bi drugačije propisivanje vremena i datuma prijema prijave uzrokovalo da se u praksi ne može ispoštovati navedeni rok za odlučivanje.

Izuzetak od ovog pravila postoji kod finansijskih izveštaja koji se zbog svoje prirode podnose preporučenom poštanskom pošiljkom u kom slučaju se prijava smatra podnetom danom predaje pošti.

Predlog zakona propisuje da se prijava podnosi u roku od 15 dana od dana nastanka podatka ili dokumenta koji su predmet registracije, odnosno promene registrovanog podatka ili dokumenta, ako zakonom nije određen drugi rok.

Članom 11. reguliše se podnošenje elektronske prijave. Ovim članom zakon se usaglašava sa evropskom direktivom 2009/101/ EZ kojom je propisano da su države članice dužne da društvima kao i trećim licima obezbede mogućnost da podatke koje su oni u obavezi da obelodane dostave elektronskim putem. Važećim zakonom postojala je mogućnost da se prijava podnese elektronskim putem s tim da je podnosilac prijave bio obavezan da dokumentaciju u papirnom obliku dostavi najkasnije u roku od 5 dana od dana podnošenja prijave elektronskim putem.

Članom 12. uređuje se pitanje izdavanja, sadržine potvrde i objavljivanja podataka iz potvrde o primljenoj prijavi.

Članom 13. propisuje se izmena i odustanak od prijave. Na ovaj način se podnosiocu prijave daje mogućnost da izmeni ili da odustane od prijave do donošenja odluke regulatora o prijavi.

Članom 14. propisano je postupanje regulatora po prijavi, odnosno uslovi za registraciju. Predlog zakona taksativno nabroja uslove koje regulator proverava a koji moraju biti ispunjeni kako bi se izvršila registracija.

Član 15. reguliše se rok za odlučivanje o prijavi. Predlog zakona propisuje da Regulator odlučuje o prijavi u roku od 5 dana od dana prijema prijave rešenjem ili zaključkom. Izuzetak postoji kod finansijskih izveštaja gde je rok za 60 dana od prijema prijave za registraciju finansijskog izveštaja.

Članom 16. regulisano je usvajanje prijave, pa je propisano da regulator donosi rešenje o usvajanju prijave ako su ispunjeni uslovi za registraciju, bez učešća podnosioca prijave u postupku.

Članom 17. regulisano je pitanje odbacivanja prijave. Propisano je da ako registrar utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za registraciju iz člana 14. stav 1. tač.1), 3) i 4), ovog zakona, on donosi rešenje kojim odbacuje prijavu.

Ako nisu ispunjeni uslovi za registraciju iz člana 14. stav 1. tač. 2), 5)-10) ovog zakona, registrar donosi rešenje kojim odbacuje prijavu, utvrđuje koji uslovi za registraciju nisu ispunjeni.

Podnosilac prijave može zadržati pravo prioriteta ako u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja o odbacivanju prijave, podnese registracionu prijavu za registraciju podataka o čijoj registraciji je odlučeno tim rešenjem i plati polovinu od iznosa propisane naknade za registraciju koja je predmet prijave.

Članom 18. propisana je mogućnost delimičnog usvajanja prijave ako se prijavom zahteva registracija više podataka ili dokumenata. Podaci ili dokumenti za koje su ispunjeni uslovi za registraciju registruju se, a o ostalim podacima ili dokumentima odlučuje se rešenjem o odbacivanju prijave.

Članom 19. predviđeno je pozitivno odlučivanje o prijavi u slučaju propuštanja roka za odlučivanje. Na ovaj način štite se interesi stranaka i sprečava se odugovlačenje postupka registracije. Naime, predviđeno je čutanje administracije, pa je propisano da ako registrar ne odluči o prijavi u predviđenom roku, smatraće se da je prijava usvojena, o čemu registrar donosi rešenje i traženu registraciju, bez odlaganja, sprovodi u registar.

Članom 20. propisan je prekid i odlaganje postupka. Predlogom zakona propisan je prekid ili odlaganje postupka donošenja odluke o prijavi s obzirom da su posebnim zakonima predviđeni slučajevi u kojima je registrar u obavezi da prekine, odnosno odloži postupak registracije.

Članom 21. propisano je da povraćaj u prethodno stanje u postupku registracije nije dozvoljen, imajući u vidu specifičnost postupka.

Članom 22. regulisano je objavljivanje i dejstvo registracije. Predlog zakona propisuje da se istovremeno sa donošenjem, odluke registratora, registrovani podaci i dokumenti objavljuju, kao i da registracija proizvodi pravno dejstvo za ubuduće, prema podnosiocu prijave danom objavljivanja, a prema trećim licima narednog dana od dana objavljivanja.

Imajući u vidu specifičnost postupka registracije, a naročito uzevši u obzir da je važećim Zakonom o registraciji predviđeno dejstvo registracije smatramo da ovu dobru praksu koja je i u skladu sa evropskim direktivama, treba zadržati i primenjivati podjednako na sve podatke koji se registruju u Agenciji.

Članom 23. propisana je ispravka greške. Predlog zakona daje mogućnost registraru da uočene greške u pisanju ili računanju ili druge očigledne greške, ispravi.

Članom 24. regulisano je dostavljanje odluka registratora. Imajući u vidu veliki broj postupaka koji se vode u Agenciji, zakon propisuje da se odluke dostavljaju isključivo na zahtev podnosioca prijave, čime se smanjuju troškovi postupka.

Naime, sve odluke registratora su dostupne javnosti na taj način što se iste objavljuju na sajtu Agencije, te stoga stranka u svakom momentu može da se upozna sa odlukom o podnetom zahtevu.

Pravna sredstva (čl. 25.-32.)

Čl. 25. - 29. regulisana je žalba u postupku registracije. Predlog zakona daje podnosiocu prijave pravo na žalbu protiv rešenja i zaljučka registratora i propisuje da se ista podnosi nadležnom ministru preko Agencije u roku od 30 dana od dana

objavljivanja rešenja ili zaključka. O podnetoj žalbi sačinjava se potvrda čija se sadržina objavljuje na sajtu Agencije.

Kada je reč o odlučivanju registratora o žalbi, ako oceni da je žalba neblagovremena, nedopuštena ili izjavljenu od neovlašćenog lica, donosi rešenje kojim žalbu odbacuje. S druge strane ako regulator oceni da je žalba osnovana izmieniće pobijanu odluku ili staviti van snage rešenje o odbacivanju prijave i doneti rešenje o usvajanju prijave. U ostalim slučajevima regulator žalbu dostavlja nadležnom ministru u roku od 5 dana od dana prijema žalbe.

Novinu u Predlogu zakona predstavlja rok za odlučivanje ministra o istoj. Naime, ministar o žalbi odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe u ministarstvu, za razliku od važećeg zakona gde taj rok teče od dana prijema žalbe u Agenciji. Ovo rešenje nastalo je kao posledica dosadašnje prakse koja je pokazala da ministar zapravo nema rok za odlučivanje od 30 dana, jer u navedeni rok ulazi i vreme u kome Agencija žalbu prosleđuje nadležnom ministarstvu.

Članom 30. propisano je brisanje registracije po službenoj dužnosti. Naime, propisano je da regulator po službenoj dužnosti može ukinuti svoju odluku i brisati poslednje registrovani podatak i dokument iz registra, po saznanju da je on registrovan, a da u momentu registracije nisu bili ispunjeni uslovi za registraciju i to najkasnije 6 meseci od narednog dana od dana objavljivanja registrovanog podatka ili dokumenta.

Članom 31. regulisana su pravna sredstva propisana zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak i dejstvo odluka. Predlog zakona propisuje pravo na pravna sredstva propisana zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak s tim da odluke donete u postupku po pravnim sredstvima proizvode dejstvo samo za ubuduće. Dejstvo ovih odluka za ubuduće pravda se činjenicom da su treća lica upoznata sa registrovanim podacima počev od narednog dana od dana objavljivanja registracije, a što je predviđeno i važećim zakonom.

Članom 32. propisano je da je odluka ministra konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor, čime se povećava pravna sigurnost, a stranci daje mogućnost da ostvari svoje ustavom zagarantovano pravo.

Takođe je propisano da protiv pravnosnažne odluke Upravnog suda stranka i nadležni javni tužilac mogu da podnesu Vrhovnom kasacionom sudu zahtev za preispitivanje sudske odluke. Razlog za propisivanje ove odredbe proizilazi iz problema uočenih u praksi.

Ništavost registracije osnivanja privrednog društva i preduzetnika (čl. 33. – 34.)

Članom 33. regulisano je pitanje ništavosti registracije osnivanja privrednih društava. Propisani su slučajevi u kojima lice koje ima pravni interes može da zahteva tužbom utvrđenje da je registracija osnivanja privrednog društva ništava. Tužba se podnosi nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana saznanja tužioca za razloge ništavosti, a najkasnije u roku od godinu dana od dana registracije.

Kako bi treća lica bila upoznata sa ovom činjenicom, po prijavi tužioca, uz koju se dostavlja dokaz o pokretanju postupka za utvrđivanje ništavosti registracije, regulator bez odlaganja registruje zabeležbu postojanja spora za utvrđenje ništavosti registracije.

Ako je pravnosnažnom odlukom suda utvrđena ništavost registracije osnivanja privrednog društva, regulator registruje zabeležbu ništavosti registracije osnivanja i pokreće postupak prinudne likvidacije tog društva.

Članom 34. regulisano je pitanje ništavosti registracije osnivanja preduzetnika. Kada je reč o preduzetnicima propisano je da ako je pravnosnažnom odlukom suda utvrđena ništavost registracije osnivanja preduzetnika, registrator registruje zabeležbu ništavosti registracije osnivanja preduzetnika i briše preduzetnika iz registra.

Evidencija podataka i dokumenata (čl. 35. i 36.)

Članom 35. regulisano je pokretanje postupka evidentiranja. Imajući u vidu činjenicu da su pojedini zakoni koji su doneti nakon stupanja na snagu važećeg zakona o registraciji predvideli institut evidentiranja podataka i dokumenata, zakonom je regulisan postupak evidentiranja. Iz tog razloga propisano je da se podaci i dokumenti evidentiraju na zahtev ovlašćenog lica, nadležnog organa ili preuzimanjem podataka i dokumenata iz drugih registara i evidencija sadržanih u registrima i evidencijama koje vodi Agencija i drugi nadležni organi, a koji su propisani kao predmet evidentiranja.

Članom 36. Predloga zakona regulisano je pitanje izdavanja izvoda o evidentiranim podacima. Propisano je da na zahtev lica, registrator izdaje, najkasnije u roku od pet dana od dana prijema zahteva: izvod da li je podatak ili dokument evidentiran, da li evidencija sadrži neki dokument i da li su određene činjenice sadržane u dokumentima u evidenciji.

Objavljivanje podataka i dokumenata (član 37.)

Članom 37. propisano je da se podaci i dokumenti koji nisu predmet registracije i evidentiranja objavljuju na zahtev ovlašćenog lica, nadležnog organa ili preuzimanjem podataka i dokumenata iz drugih registara i evidencija sadržanih u registrima i evidencijama koje vodi Agencija i drugi nadležni organi, a koji su propisani kao predmet objavljivanja. Registrator, na izričit zahtev podnosioca, u roku od pet dana od prijema zahteva, izdaje potvrdu da li je neki podatak ili dokument objavljen.

Postupak po ostalim zahtevima (član 38.)

Članom 38. regulisano je izdavanje izvoda, kopija i potvrda.

Rezervacija naziva (čl. 39. – 41.)

Članom 39. i 41. uređeno je pitanje rezervacije naziva. Predlog zakona daje mogućnost rezervacije naziva. Naime, ako su ispunjeni uslovi za rezervaciju naziva, registrator u roku od pet dana od dana podnošenja prijave, izdaje potvrdu o rezervaciji naziva i rezervisani naziv unosi u bazu podataka rezervisanih naziva. Ovo pravo traje 60 dana od dana objave, s tim što se isto može obnoviti na dodatni rok od još 60 dana.

Naknada za vođenje postupka registracije (Član 42.)

Članom 42. uređeno je pitanje naknade za vođenje postupka registracije. Propisano je da podnosilac prijave plaća propisanu naknadu za postupak registracije, evidentiranja, objavljivanja, rezervacije naziva, postupke po ostalim zahtevima, kao i kao i za druge usluge koje pruža Agencija u postupku vođenja registara u skladu sa propisima kojima se uređuje položaj i nadležnost Agencije.

Korišćenje i obrada podataka (Član 43.)

Članom 43. propisano je da se način i uslovi korišćenja i obrade registrovanih i evidentiranih podataka uređuje propisima kojima se uređuje položaj i nadležnost Agencije.

Sadržina registara i evidencija (Član 44.)

Članom 44. uređeno je pitanje sadržine registara i evidencija. Za razliku od važećeg zakona koji propisuje dokumentaciju potrebnu za registraciju, novi zakon se bavi isključivo procesnim pitanjima postupka registracije. Iz tog razloga je predviđeno da se dokumenta potrebna za registraciju propišu podzakonskim aktima. Razlog za to proizilazi iz činjenice da Agencija vodi veliki broj registara i da se očekuje preuzimanje novih registara, te bi propisivanje dokumenata za registraciju prenormiralo ovaj zakon i svaka eventualna izmena dokumenata potrebnih za registraciju ili uvođenje novih, zahtevalo bi izmenu zakona. Imajući u vidu navedeno, propisano je da ministri nadležni za sprovođenje zakona kojima je propisano vođenje registara, bliže propisuju sadržinu registara i evidencija, kao i dokumenta koja se prilažu uz prijavu za registraciju i evidenciju, ako sadržina registara ili evidencija nije određena tim zakonom ili drugim propisom.

Kaznene odredbe (Član 45.)

Članom 45. propisuje krivično delo u slučaju prijave neistinitih podataka ili dostave lažni ili preinačeni dokumenata, u nameri da se takav podatak ili dokument u postupku registracije i evidencije upotrebi kao pravi.

Prelazne i završne odredbe (čl. 46. - 49.)

Čl. 46. 48. Regulisane su prelazne i završne odredbe.

Članom 46. regulisano je pitanje primene zakona na započete postupke. Propisano je da postupci registracije započeti do dana početka primene ovog zakona, za odgovarajuće registre, okončaću se po propisima po kojima su započeti. Ako do početka primene ovog zakona, za odgovarajuće registre, pravosnažnom odlukom suda bude utvrđena ništavost registracije ili odlukom ministra bude ukinuto rešenje registratora, postupak će se okončati po ovom zakonu.

Članom 47. propisan je rok za donošenje podzakonskih akata. Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona za registraciju u odgovarajući registar, biće doneti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do donošenja podzakonskih akata primenjivaće se odgovarajući podzakonski akti doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 48. regulisan je prestanak važenja propisa.

Članom 49. regulisano je pitanje stupanja na snagu i početka primene. Imajući u vidu veliki broj registara i njihovu specifičnost zakon posebno propisuje početak primene za svaki od njih.

IV PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona finansijska sredstva obezbeđena su po dinamici utvrđenoj Zaključkom Vlade 05 Broj: 023-3680/2011-001 od 14. jula 2011.godine.

Uspostavljanje i početak rada novih registara iz člana 2. ovog zakona sprovode se sa brojem izvršilaca predviđenim kadrovskim planom kao sastavnim delom programa rada i iz prihoda koje Agencija ostvaruje u skladu sa zakonom i finansijskim planom.

V RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku saglasno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, br. 52/10 i 13/11), zbog potrebe usaglašavanja zakona kojim se uređuje postupak registracije privrednih subjekata sa Zakonom o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11) koji je stupio na snagu a koji će početi da se primenjuje 1. februara 2012. godine. Da

bi se obezbedila nesmetana primena Zakona o privrednim društvima neophodno je da se zakon kojim se uređuje postupak i način registracije u Agenciji za privredne registre donese u što kraćem roku, odnosno po hitnom postupku. Istovremeno ukazujemo da je potreba za donošenjem zakona po hitnom uslovljena i činjenicom da su u međuvremenu doneti i drugi posebni zakoni koji sadrže odredbe o obavezi registracije subjekata u oblastima koje se uređuju tim zakonima (mediji, udruženja i dr.), pa je postupak registracije u tom smislu bilo neophodno odobriti i novim subjektima čija se registracija sprovodi u Agenciji za privredne registre.

VI ANALIZA EFEKATA PROPISA

Republika Srbija je 2005. godine otpočela sa sprovođenjem reforme u oblasti registracije. Naime, Zakonom o Agenciji za privredne registre („Službeni glasnik RS”, br. 55/01, 61/05 i 11/09) osnovana je Agencije za privredne registre (u daljem tekstu: Agencija) koja je preuzela sprovođenje reforme u oblasti registracije privrednih subjekata, kako bi olakšala otvaranje i zatvaranje preduzeća, smanjila administrativne prepreke za obavljanje poslovanja, kako bi se pripremio ambijent za veća strana ulaganja i stvorili uslovi za otvaranje većeg broja novih radnih mesta.

Zakonom o registraciji privrednih subjekata („Službeni glasnik RS”, br. 55/04, 61/05 i 111/09) regulisani su uslovi, predmet i postupak registracije u Registar privrednih subjekata, kao i način vođenja Registra privrednih subjekata.

Osnivanjem Agencije prešlo se sa registracije u sudskom postupku na administrativni postupak registracije, sa ciljem ubrzanja postupka i postizanja veće efikasnosti kroz postojanje jedinstvenog, elektronskog sistema registrovanja podataka, koji su od značaja za privredne subjekte i koji su neophodni u svakodnevnom pravnom i poslovnom prometu.

Prelaskom na centralizovani sistem registracije dobijena je jedinstvena, centralizovana, elektronska baza podataka o privrednim subjektima u Republici Srbiji, koja sadrži sve podatke koji su prema zakonu, a u skladu sa direktivama EU predmet registracije, a koja je putem Interneta dostupna svim zainteresovanim licima, bez potrebe da dokazuju svoj pravni interes, na brz i jednostavan način.

Prilikom osnivanja Agencije, Agencija je bila nadležna za vođenje registara privrednih subjekata, založnog prava i ugovora o lizingu, odnosno tom prilikom brojala je tri registra.

Iako je osnivanjem Agencije i donošenjem Zakona o registraciji privrednih subjekata („Službeni glasnik RS”, br. 55/04, 61/05 i 111/09) unapređen postupak registracije privrednih subjekata, petogodišnja praksa u primeni ukazala je na postojanje izvesnih problema u primeni njegovih pojedinih odredbi. Ujedno imajući u vidu da je Srbija zemlja u tranziciji došlo je do izmene zakonske regulative koja je uticala na potrebu za izmenom propisa koji regulišu postupak registracije.

Izmenom brojnih propisa, kao i donošenjem novih znatno je unapređen postupak registracije, uvedeni su brojni registri koje vodi Agencija, tako da Agencija sada broji 15 registara.

Takođe treba ukazati na to da je donet novi Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11) koji će početi da se primenjuje 1. februara 2012. godine, te se stoga pojavila potreba usklađivanja ovog zakona sa novim Zakonom o privrednim društvima, imajući u vidu njihovu povezanost.

Podaci o Registrima koje vodi Agencija za privredne registre su sledeći

Privredna društva	105748
Preduzetnici	221489
Finansijski izveštaji i bonitet	195000

Finasijski lizing	48728
Založno pravo	90158
Javna glasila	1067
Udruženja	15510
Strana udruženja	51
Turizam	991
Stečajne mase	11500
Mere i podsticaji regionalnog razvoja	
Komore	100
Fondacije, zadužbine i predstavništva stranih fondacija i zadužbina	1050
Sportska udruženja, društva i savezi	26250
Sudske zabrane	15750

Pregled početka primene registara

Privredna društva	04. 01.2005.
Preduzetnici	01. 01. 2006.
Finansijski izveštaji i bonitet	01. 01.2010.
Finasijski lizing	04. 01.2005.
Založno pravo	15. 08.2005.
Javna glasila	14. 10. 2009.
Udruženja	21.10.2009.
Strana udruženja	21.09.2009.
Turizam	01.01.2010.
Stečajne mase	23.01.2010.
Mere i podsticaji regionalnog razvoja	01. 01.2011.
Komore	01. 01 2013.
Fondacije, zadužbine i predstavništva stranih fondacija i zadužbina	01.03.2011
Sportska udruženja, društva i savezi	23. 09. 2011.
Sudske zabrane	17. 09. 2011.

Napomena: Kod sportskih udruženja još uvek traje preregistracija, a očekuje se oko 15.000 sportskih udruženja do marta sledeće godine.

Agencija je u 2010. godini imala 710.000 procedura što otprilike ukazuje da se svaki korisnik usluga odnosno subjekt registracije u proseku po jedan put u toku godine obratio registru za određeni upis, promenu ili brisanje.

Kao što je već navedeno treba imati u vidu da je potreba za čestom izmenom zakona karakteristična za sve zemlje u tranziciji, pa samim tim se ta potreba javila i kada je reč o našem pravnom sistemu.

Pre nego što se krenulo sa izradom novog zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre, detaljno su analizirani efekti važećeg zakona kao i efekti koji su se pojavljivali u praksi od početka njegove primene.

U izradi teksta zakona korišćena su i analizirana uporedno pravna rešenja i iskustva zemalja u regionu i druga međunarodna iskustva kao i iskustva stručnjaka u oblasti koju reguliše Zakon registraciji privrednih subjekata. Takođe je uzeta u obzir statistika i drugi raspoloživi podaci vezani za primenu važećeg zakona.

1. Određivanje problema koje zakon treba da reši

Kao što je u uvodnom delu Analize efekata propisa navedeno problemi koje zakon treba da reši ogledaju se u potrebi otklonjanja nejasnoća koje su se pojavile u toku petogodišnje primene zakona, popunjavanje pravnih praznin, kao i razjašnjene pojedinih odredbe koje su za posledicu imale razna tumačenja.

Sa druge strane potreba za regulisanjem jedinstvenog registra koji će obuhvatiti sve novonastale registre, uvedene posebnim propisima u poslednjih pet godina od dana donošenja postojećeg Zakona o registraciji privrednih subjekata.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu jesu ubrzanje postupka registracije i postizanja veće efikasnosti kroz postojanje jedinstvenog, elektronskog sistema registrovanja podataka, koji su od značaja za privredne subjekte i koji su neophodni u svakodnevnom pravnom i poslovnom prometu.

Jedan od ciljeva koji se zakonom postižu jeste i mogućnost elektronskog dostavljanja podataka Agenciji čime se znatno smanjuju troškovi i vreme subjekata registracije. Na ovaj način zakon je usklađen i sa direktivom 2009/101/ EZ kojom je propisano da su države članice dužne da društvima kao i trećim licima obezbede mogućnost da podatke koje su oni u obavezi da obelodane dostave elektronskim putem. Važećim zakonom postojala je mogućnost da se prijava podnese elektronskim putem s tim da je podnosilac prijave bio obavezan da dokumentaciju u papirnom obliku dostavi najkasnije u roku od 5 dana od dana podnošenja prijave elektronskim putem.

Ključne karakteristike novog zakona su:

- obuhvaćen je postupak registracije i evidencije svih pravnih lica, finansijskih izveštaja i ugovornih obaveza koja se registruju /evidentiraju u Agenciji;
- precizirani su pojmovi registracije i evidencije u odnosu na postupke koji se vode u Agenciji;
- smanjenje broja donetih upravnih akata posebno u slučajevima kada odluka nema konstitutivno dejstvo;
- isključuje se retroaktivno dejstvo upisa odnosno registracije;
- smanjuju se troškovi postupka registracije;
- postupak registracije u svim registrima uređen je na jedinstven način;
- razvijanje elektronske komunikacije i elektronskih servisa;
- evidentiranja podataka i dokumenata.

3. Druge mogućnosti za rešavanje problema

U toku analize razmatrano je nekoliko relevantnih mogućnosti:

1) status quo - ne menjanje važećeg Zakona o registraciji privrednih subjekata. Ova opcija nije bila moguća iz razloga što bi u tom slučaju brojna pitanja ostala neregulisana što bi dovelo do velike pravne nesigurnosti, raznih tumačenja i neujednačene prakse.

2) donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o Agenciji za privredne registre kojim bi se izvršila korekcija dela uočenih problema. Ova opcija je razmatrana ali imajući u vidu da su brojne odredbe zakona izmenjene, tj imajući u vidu obim promena to bi otežalo praćenje i primenu zakona u praksi.

3) donošenje novog zakona. Ovo rešenje pokazalo se kao najefikasnije jer se na taj način preciznije reguliše postupak registracije.

Ujedno je bilo potrebno i izmeniti sam naziv zakona s obzirom da je Zakonom o registraciji privrednih subjekata regulisan samo postupak registracije, dok novi zakon predviđa i postupak evidentiranja podataka i dokumenata. Razlog za to proizilazi iz činjenice da su pojedini zakoni koji su doneti nakon stupanja na snagu važećeg zakona o registraciji predvideli institut evidentiranja podataka i dokumenata.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Donošenjem ovog zakona o postupku registracije u Agenciji rešeni su problema koji su se pojavili u praksi, regulisana su nova pitanja koja su se pojavila donošenjem novih zakona i uvođenjem novih registara.

5. Na koga će i kako uticati predložena rešenja

Po svojoj prirodi odredbe Predloga zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre imaju efekat na sva privredna društva kao i preduzetnike, kao i na druga pravna lica koja osnovani i posluju u skladu sa posebnim zakonima. Predložena rešenja imaju pozitivan uticaj na ova lica jer im u znatnoj meri olakšavaju poslovanje s obzirom da se na ovaj način dobija jedinstvena, centralizovana, elektronska baza podataka o privrednim subjektima u Republici Srbiji, koja sadrži sve podatke koji su prema zakonu, a u skladu sa direktivama EU predmet registracije, a koja je putem Interneta dostupna svim zainteresovanim licima, bez potrebe da dokazuju svoj pravni interes, i to na brz i jednostavan način.

Predložena rešenja takođe imaju uticaj i na treća lica s obzirom da im se omogućava uvid u poslovanje registrovanih subjekata, na koji način im se pruža određena zaštita.

6. Da li pozitivni efekti opravdavaju troškove

Primenom Metoda standardnog troška izvršena je detaljna procena ušteda koje se očekuju usvajanjem novog zakona. Na osnovu podataka o frekvenciji za najčešće registracije i promene, na osnovu prikupljenih podataka od privrednih subjekata o potrebnom vremenu da se izvrši registracija, dobijene su uštede za pomenute postupke.

Na osnovu procena o učešću trećih lica u postupku registracije, kao i pretpostavki o broju lica koji će preći na elektronsku komunikaciju sa Agencijom i podataka o ceni izgubljenog sata rada u obavljanju postupaka u vezi sa registracijom procenjeno je da će se primenom zakona smanjiti troškovi poslovanja ili njegovog otpočinjanja privrednim subjektima, u iznosu od 105,6 miliona dinara, odnosno približno milion evra na godišnjem nivou.

Neki od primera značajnih ušteda:

- privremeni prestanak obavljanja delatnosti 15 miliona dinara;
- zabeležbe kod društva s ograničenom odgovornošću postići će se uštede od 4, 5 miliona dinara.
- promene naziva i sedišta preduzetnika 4, 5 miliona dinara;
- promena delatnosti kod društva s ograničenom odgovornošću 9,3 miliona dinara.
- kod promene sedišta društva s ograničenom odgovornošću 1,6 miliona dinara.

7. Da li akt stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Ovim zakonom se stimuliše pojava novih privrednih subjekata na tržištu obzirom da se olakšava postupak osnivanja privrdnih subjekata i registracije podataka onih subjekata čiji se registri nalaze u Agenciji.

8. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove

Odbor za privredu i finansije Vlade je na 146. sednici održanoj dana 12. jula 2011. godine, na osnovu člana 41. stav 1. Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06 – prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 20/11 i 37/11), na predlog Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja odredio Program javne rasprave o Predlogu zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre.

U skladu sa određenim programom javne rasprave, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja je u postupku pripreme ovog zakona o i to u periodu od 15. jula 2011. godine. do 15. avgusta 2011. godine, sprovelo javnu raspravu. Nacrt zakona je u tom periodu bio objavljen na sajtu Agencije za privredne registre i na sajtu Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja a sve zainteresovane strane mogle su da dostavljaju svoje predloge i komentare elektronskim putem. Tom prilikom prikupljeni su komentari privrednih subjekata a sa pojedinim subjektima organizovani su sastanci u Agenciji za privredne registre kako bi se razmotrila određena pitanja i pronašla najefikasnija rešenja.